

TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovino, industrijo in obrt.

Maročnina za Jugoslavijo: celoletno 180 Din, za 1/2 leta 90 Din, za 1/4 leta 45 Din, mesečno 15 Din; za inozemstvo: 210 Din. — Plača in tožl se v Ljubljani. Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Gregorčičevi ulici št. 23. — Dopisi se ne vračajo. — Račun pri pošt. hranilnici v Ljubljani št. 11.953. — Telefon št. 30-69.

Leto XVI.

Ljubljana, sobota, dne 11. februarja 1933.

Štev. 18.

Zadrugearstvo v Mariboru

(Dopis iz Maribora.)

Položaj trgovcev in obrtnikov v Mariboru postaja od leta do leta težavnejši. Živahnost prometa, ki se je kazala po preobratu, je le prekmalu ponehala. Izgubili smo po vrsti celo vrsto uradov, tako kontrolno žel. dohodkov, veliko županstvo, oblastni odbor, finančno direkcijo in finančni inspektorat, za katere nismo dobili nadomestila. S temi uradi in oblastvi so se preselile iz Maribora številne uradniške rodbine, poleg tega pa je izgubil Maribor tudi mnogo onih strank, ki so imele dan na dan opravka pri navedenih oblastvih in to so bile stranke iz vsega področja bivše mariborske oblasti. Ze s preselitvijo teh uradov je bila mariborska trgovina občutno prizadeta, kajti neglede na številno uradništvo so tudi ljudje, ki so imeli pri oblastvih v Mariboru opravka, porabili tako priliko, da so si nakupili razne potrebščine.

Poleg tega pa je v zadnjih letih izdatno razširila svoje poslovanje Nabavljalna zadruga drž. namočencev, ki je tekom let postala največja mariborska trgovina, ki ne oskrbuje samo članstva v mestu in na deželi, ampak prodaja brez vsake omejitve tudi nečlanom. Ne zadovoljuje pa se samo s trgovino, ampak je otvorila tudi gostilno in pekarno. Postopno prevzema eno stroko za drugo. V zadnjem času je pričela zadruga prodajati celo morske ribe in to ne samo članom, ampak tudi zasebnim strankam.

Po uredbi so nabavljalne zadruge upravičene samo izjemoma, to je, kadar je izvestnega blaga v zadrugnem skladišču več, nego zadrugniki povprašujejo po njem, sme upravni odbor to in tako blago oddajati drugim zadrugam, pa tudi nezadrugnikom.

To določilo se izgrava na vse mogoče načine tudi v Mariboru. To je opaziti posebno glede morskih rib. V l. 1932 so vsak petek ali drug postni dan kar cele gručice gospodinj in služkinj kupovale morske ribe na dvorišču mariborske zadruge, ne da bi jih kdo vprašal, ali imajo članske izkaznice. Poslovanje se je vršilo kakor pri vsakem drugem trgovcu. Poslovodja zadruge je ponujal ribe tudi po gostilniških lokalih in vabil gostilničarje, naj se oglase v zadrugi in kupijo ribe po nizkih cenah.

Dne 27. januarja t. l. je neki upokojevec, o katerem je znano, da je v službi neke restavracije, nakupil za to restavracijo najlepše ribe v taki množini, da jih zadrugni član, ki je prišel par trenutkov za njim v prodajalno, ni več dobil. To naj služi le kot primer, kako pojmuje in izvršuje zadruga zakonske predpise, da sme prodajati samo svojim članom.

Določilo uredbe, ki govori o prodaji nečlanom, se pri Mariborski nabavljalni zadrugi vobče ne upošteva. S tem se ustvarja mariborski trgovini in obrti konkurenca, ki preti, da bo uničila precejšnje številno ekstenzijo. Intencija zakonodajalca gotovo ni bila, da bi se to določilo izvajalo tako, kakor ga izvaja navedena zadruga. Ni pa tako izvajanje niti v intenciji mero-dajnih voditeljev nabavljalnega združništva v naši banovini, ker so zastopniki nabavljalnih zadrug na konferenci dne 23. oktobra 1932. izdali komunike, v katerem izrečno navajajo »zadruge za poslovanjem z nečlani nikdar niso stremele in so vsako tako nerednost odpravljale in po potrebi tudi nastopile s kazenskimi odredbami«. Prepričani smo, da so bile te besede iskrene, ravno tako pa je res, da se ne izvajajo, vsekakor po ambiciji podrejenih organov, ker je drugače nerazumljivo, da bi se kljub jasno izražene-mu stališču vodilnih organov v praksi drugače postopalo.

Poleg trgovine pa je v Mariboru občutno prizadet tudi obrt. Nabavljalna zadruga ima gostilno in pekarno in kaznilnica še vedno izvršuje razne rekodelske

obrti. Na mariborskem trgu delajo špeharji našim mesarjem občutno konkurenco. Obdarjeni smo z »Batino« prodajalnicami, t. d. Izgleda, kakor da so vse sile na delu, da izpodneso ekstenzije pogoje mariborskega obrtništva, odnosno mu jih do skrajnosti otežijo. Navzlic temu, da je pridobitna možnost od dne do dne slabša, se nam pa obetajo še večje datjave, dasi še teh ne zmoremo. Ako bo šlo tako naprej, bo postalo aktualno vprašanje, kdo naj še plačuje davke. Zadruge, kate-

re so prevzele promet, so ga proste, trgovci in obrtniki ga pa ne morejo plačati, ker nimajo zaslužka. Davčna moč prebivalstva se ruši in ni daleč čas, ko bodo davčni zaostanki narastli na izmero, ki ne bo več izterljiva.

Zadruge ne morejo biti same sebi namen, ampak je njihova dolžnost, da spravijo svoje interese v sklad s spošnimi interesi in ne posezajo v delokrog legitimne trgovine, ki ima tudi pravico, če ne živeti pa vsaj vegetirati. I. K.

Trgovinska pogajanja z Nemčijo

Dne 6. marca poteče trgovinska pogodba, ki jo je odpovedala Nemčija. Vsled demisije Schleicherjeve vlade in čisto novega kurza, ki ga je uvedla Hitlerjeva vlada, so se pogajanja zavlekla in se bodo pričela šele v kratkem.

Po pisavi nemških listov ni ravno pričakovati, da bi naletela pogajanja na posebno težavo, ker je nemška zunanja trgovina napram Jugoslaviji vseskozi aktivna. V vseh treh zadnjih letih je nemški uvoz v naši uvozni statistiki na prvem mestu, dočim je Nemčija pri našem izvozu šele na četrtem mestu. Tako je uvozila Nemčija k nam blaga za 506.43 milijonov, mi pa smo v Nemčijo izvozili le 344.76 milijonov Din. Lansko leto je torej bila naša trgovinska bilanca z Nemčijo pasivna za 161.67 milijonov, v zadnjih petih letih pa za 1 milijardo 800 milijonov.

Jasno je, da morajo naši delegati pri pogajanjih zahtevati, da se ta pasivni saldo čim bolj zmanjša in da nam nova trgovinska pogodba omogoči povečanje izvoza. Brez dvoma je tudi, da bodo naši delegati s strani nemške industrije lahko deležni precejšnje podpore, ker je nemška industrija živo zainteresirana na tem, da pride s povečanjem našega izvoza do svojih plačil in da se obenem ne zmanjša nemški izvoz v Jugoslavijo.

Kljub temu pa je mogoče, da vendarle ne bodo trgovinska pogajanja potekala tako ugodno, kakor bi bilo želeli. V novi Hitlerjevi vladi ima Hugenberg tri gospodarske resore ter zato pišejo o njem nemški listi kot o gospodarskem diktatorju v tretjem carstvu. Hugenberg je bil sicer svoje dni direktor Kruppovih podjetij in je zato dobro informiran o težnjah nemške industrije. Toda Hugenberg ima obenem najintimnejše stike z nemškimi veleagrarci, ki bi najraje kar ustvarili vsak uvoz kmetijskih pridelkov in živine. Poleg tega je Hugenberg znan kot vnet pristav avtarkije in zato hoče Nemčijo čim bolj osamosvojiti od uvoza tujih pridelkov. Je sicer jasno, da industrija-lizirana Nemčija tega cilja nikdar ne more v popolnosti doseči in da ji tega tudi ni treba, ker se pač industrijsko delo mnogo bolje izplača ko pa kmetijsko. Carinski boj s Holandsko, težave z Dansko in Švico, pa so Nemčiji tudi dokazale, da je tudi avtar-

kija palica, ki tolče na obeh koncih. Kajti, čim bolj zapira Nemčija uvoz tujim pridelkom, tem bolj zapirajo od tega prizadete države nemški izvoz. Avtarkija je tako v svojih skrajnih posledicah škodljiva le za Nemčijo samo. Kakor rečeno, so industrijski krogi to resnico že spoznali in upati je, da tudi veleagrarci ne bodo mogli prepričati uspešnega zaključka trgovinskih pogajanj z našo državo.

V zadnjih letih smo mi izvažali v Nemčijo zlasti baker, jajca, les in sadje, v dobrih letinah tudi koruzo in pšenico. Vse to smo izvažali po cenah, ki so Nemcem absolutno konvenirale in zato tudi Nemčija nima pravega vzroka, da bi omejevala uvoz teh naših pridelkov. Tega tudi nemški listi ne taje, le glede uvoza naših jajc delajo težave. Pravijo namreč, da je sedanja carina na naša jajca Nemcem v škodo. Večino jajc dobiva Nemčija iz Holandske (40%), Danske, Belgije, Rumunije, Bolgarske in Rusije, iz Jugoslavije pa le 2 odstotka. Ker pa uživajo naša jajca to ugodno carino, da se plača od metrskega stota jajc le 5 mark carine, ne plačujejo tudi druge države po klavzuli največje ugodnosti višje carine. Vsled tega da je Nemčija močno oškodovana in bi se morala carina na naša jajca zvišati na najmanj 30 mark od stota in bi se potem tudi na jajca iz vseh drugih držav povišala carina v isti meri. Pri tej carini bi znašala carina na eno jajce 1.5 do 2 feniga ali 30 do 40 par in bi bil na vse zadnje še mogoč izvoz naših jajc v Nemčijo. Zato je upati, da bo tudi v tej najtežji točki prišlo do sporazuma.

Toda v zadnjem času je v Nemčiji vse bolj negotovo in računati je tudi s tem, da bi mogli na trgovinska pogajanja usodno vplivati sami politični razlogi. V tem primeru bi seveda mogel biti potek pogajanj nad vse otežkočen in naša dolžnost bi bila, da se pravočasno pripravimo tudi na to možnost. To na vse zadnje ne bo niti težko, ker kupujemo več, ko pa prodajamo in moremo zato vedno najti nadomestilo za nemški trg. Tako v interesu Nemčije ko naše države pa bi bilo, da se pogajanja uspešno zaključijo, ker bi bilo s tem zopet olajšano medsebojno delo narodov, ki je prvi pogoj za rešitev krize.

Izvoz naše živine v Italijo

»Jugoslovenski Lloyd« je objavil zanimiv članek o našem izvozu živine v Italijo, ki ga objavljamo v celoti. Članek se glasi:

Ze več let se govori, da mora naš izvoz živine v Italijo pasti ne samo zaradi odredb, ki jih izdaja italijanska vlada proti našem izvozu, temveč tudi zaradi prizadevanja Italije, da čim bolj dvigne svojo živinorejo in da se na ta način popolnoma osamosvoji od uvoza iz tujine. V glasilu Gospodarskega društva pa piše neki strokovnjak o italijanski živinoreji to-le:

Predvsem se je pokazalo, da je naletela akcija italijanske vlade za dvig italijanske živinoreje v sami Italiji na nepričakovane zapreke, vsled katerih je moralo število živine pasti in sicer v veliki meri. Tako so padla goveda od 7.400.000 v letu 1926 na 6.900.000 v letu 1931, to je natančno za pol milijona. Ove je imela

Italija v letu 1926 12.350.000, pet let kasneje pa samo še 9.900.000. Še bolj pa je padlo število koz in sicer od 3.100.000 v letu 1926 na 1.800.000 v letu 1931. Prav tako je znatno padlo število konj in me-zgov; le število svinj se je povišalo za 300.000 in je naraslo na 3.150.000 glav.

Kje je vzrok tega padca? Vzrok je zelo važen in odločilen. Manjka krme, in narod je obubožan. Italijan pa je drug človek kakor naš. Če nima dovolj krme, da bi prehranil svojo živino čez zimo, takoj živino proda in ne pusti, da bi hirala od lakote, kakor to dela naš človek. Poleg tega je v Italiji zelo malo kmečkih gospodarstev, ki bi imela dovolj lastne krme. Zato je tudi seno v Italiji posebno drago, kar je zopet velika ovira za napredek živinoreje.

V zvezi z uvozom tujega mesa v Italijo je treba omeniti tudi uvoz mesa iz Rusije. Vsem je že znano, kako se je pred tremi

Občni zbor

»Društva industrijcev in veletrgovcev v Ljubljani«

bo

v ponedeljek dne 20. februarja 1933 ob pol 11. uri v veliki dvorani »Trgovskega doma« v Ljubljani, Gregorčičeva ulica 27, I. nadstropje,

s sledečim dnevnim redom:

1. Nagovor in poročilo predsednika.
2. Poročilo tajnika.
3. Poročilo blagajnika.
4. Poročilo nadzorstva.
5. Predlog odbora za spremembo društvenih pravil.
6. Predlog odbora, da se v okvirju društva ustanovi poseben evidenčni oddelek o občem kreditnem stanju trgovskih podjetij v državi.
7. Razni predlogi odbora za ureditev pere-čih gospodarskih vprašanj.
8. Volitev društvenega odbora in društvenega nadzorstva (§§ 10. in 15. pravil).
9. Slučajnosti.

leti ves svet prestrašil pred ruskim dumpingom, ko so sovjeti s svojim blagom preplavljali ves svet. Ze so se nekateri bali, da bodo sovjeti na ta način uničili vse evropsko kmetijstvo in ves izvoz evropskih kmetijskih pridelkov. Toda ta strah se je izkazal kot neupravičen, ker je doživela sovjetska Rusija tudi s svojim mesnim izvozom polom. Leta 1929 je uvozila v Italijo 5.4 milijone kg mesa, leta 1931 samo še 300.000. Vzrok: slabo meso ruske goveje živine, tako slabo meso, da ga v Italiji nihče več ne mara. V Rusiji je sploh zelo malo goveje živine z dobrim mesom, zlasti za italijanski ukus, ki hoče le debelo in dobro pitano živino; posebno pa zahtevajo tako živino vsa velika italijanska mesta, a ta so za uvoz živine merodajna.

To so razlogi, da še ni propadlo italijansko tržišče za naše blago. Nujno pa bi bilo, da bi se pri nas že enkrat resno mislilo na to, da se pošlje v Italijo nekdo, ki bi proučil italijanski trg. Zalibog pa se za to nihče ne briga. A treba bi bilo za to skrbeti, ker drugače naš svet ne bo prišel iz sedanje težke krize.

Sovjetski proračun

Moskovska »Izvestija« so objavila novi sovjetski proračun. Dohodki so določeni na 35.011 milijonov rubljev, izdatki pa na 33.231 milijonov in znaša torej presežek dohodkov 1.780 milijonov rubljev, kar tvori državno rezervo.

Od dohodkov odpade 28.749 milijonov na »socializirani sektor«, to je na državna podjetja in posestva, ki imajo monopolno stališče.

Davki naj bi dali 2152 milijonov. Pri tem je treba pripomniti, da je delo v državnih podjetjih in posestvih tako organizirano, da plačujejo nameščenci, čeprav nehote, prav izdatne davke.

Od davkov se na prvem mestu navaja davek za stanovanjske in kulturne potrebe. Ta davek naj bi dal 1270 milijonov rubljev ali 60 odstotkov vseh davčnih dohodkov.

Med izdatki je proračunano za financiranje narodnega gospodarstva 23.912 milijonov rubljev. Potem takem se pričakuje, da bodo dala državna podjetja in posestva skoraj 5 milijard čistega dobička. Za socialno kulturne potrebe je določenih 2.393 milijonov, za splošno administracijo pa 691 milijonov. Uprave posameznih zveznih držav pri tem niso vštete.

Za državne dolgove, to je za razna notranja posojila, je določenih 1.330 milijonov rubljev, ki se bodo uporabili za amortizacijo in obrestovanje teh posojil.

Taksiranje trgovskih listin

Zakon o naknadnih in izrednih kreditih za proračun državnih izdatkov in dohodkov za 1932/33. leto je določil, da se vsaka poslovna listina (naročba, naročilni list, sklepnica, zaključnica in slično) mora taksirati s kolkom za 1 dinar. Ker so dospela mnoga vprašanja, kako je razumeti ta zakonski predpis, objavlja oddelek za davke ministrstva za finance pojasnilo, v katerem navaja, da se bodo glede plačevanja te takse za dogovore o kupu in prodaji smatrala kot pogodbe tudi vsa ona pisma (listine) in izjave, s katerimi se potrjuje kup in prodaja, kakor tudi vse one listine (akti), s katerimi se prenos stvari izvršuje ali na kakršenkoli način potrjuje. V vseh teh primerih, ko te listine vsebujejo ali se nanašajo na kak trgovski zaključek, torej na trgovsko pogodbo o kupoprodaji, morajo biti v smislu novega zakonskega predpisa taksirane s kolkom 1 dinarja, in to brez ozira na okolnost, kako stranke same v konkretnem primeru nazivajo dotično listino. Trgovski zaključek ni zavezan plačanju 1%-ne takse za pravni posel.

Taksi 1 dinarja niso zavezana navadna pisma in dopisnice, s katerimi stranke naročajo pri trgovcih določeno količino stvari, ker takšna pisma vsebujejo samo ponudbo za sklenitev kupčije, torej neki izraz pravne volje ene same osebe, a še ne dogovora. Prav tako ni treba taksirati neobveznega dopisovanja pred trgovskim zaključkom, kakor so informacije glede cen, načina ekspedicije, plačila, rizika ali časa transporta itd., niti listin, ki se brez obveznosti izdajajo v obliki cenika, seznama stroškov in podobno.

Taksi pa so zavezane ne le sklepnice,

odnosno naročilnice, ki jih nosijo s seboj trgovski potniki tiskane običajno v vezani knjigi, z različnimi podrobnimi pogoji, in ki jih ob priliki sklepanja dogovora podpisujejo skupaj s kupujočo stranko, marveč so tej taksi podvržene tudi zaključnice, zaključni listi, ki v obliki trgovske korespondence nosijo podpis ali samo prodajalca ali kupca.

Ako se poleg originalne naročilnice ali sklepnice izdajo tudi kopije, se mora taksirati oni primerek, ki ga dobi oseba, katere naj izvrši naročbo v naši državi. Na vseh kopijah je treba označiti, kdo ima kolkovani primerek.

Pravica države na to takso nastane takrat, ko se v mejah naše države napravi listina o trgovskem zaključku, odnosno tisti dan, ko se v mejah naše države napiše pismo, ki vsebuje trgovski zaključek. Za naročilnice in sklepnice (zaključnice), ki pridejo iz inozemstva, nastane pravica naše države na to takso takrat, ko se dotična listina, njen prepis ali prevod prenese na ozemlje kraljevine. Takso sta dolžna plačati solidarno izdatelj in prejemnik listine. Plača se s tem, da se na naročilnico ali sklepnico nalepi kolek in ta kolek uniči.

Ko se na naročilnico ali sklepnico ne nalepi nikakršna ali le nepopolna taksa (kolek), ali se taksa predpisno ne nalepi in ne uniči pa take naročilnice ali sklepnice pridejo pred oblastvo, se plača k redni taksi še kazenska taksa v iznosu trikratne neplačane, nepopolno ali nepredpisno položene takse, kakor tudi taksa iz tar. postavke 229. zakona o taksah, ki znaša za vsako obsojeno osebo najmanj 30 dinarjev.

jemajo v času sezone zasebne trgovske telegrame.

K potniškim vagonom naj se priklopijo vagoni s sadjem od stranskih do glavnih prog, da more biti tako blago odpremljeno s prvimi vlakom. Vozarina naj se tudi pri obmejnih izvoznih postajah v slučaju re-ekspedicije zaračuna po direktni tarifi.

V.

Zavod za pospeševanje zunanje trgovine se naproša, da v interesu čim večjega izvoza zboljša informativno službo z nastavitvijo trgovskih zastopnikov v tujini, kakor jih imajo druge izvozne države. Ti zastopniki bi bili zaščitniki in posredovalci ob priliki sporov, ki nastajajo med našimi in tujimi tvrdkami. Nadalje se naproša Zavod, da vse te sklepe sporoči merodajnim uradom in da skrbi za njih izvedbo.

Račun, mesto polemike

Kadar cene rastejo, je že od nekdaj navada nekaterih ljudi, da iščejo krivce tam, kjer jih ni. Zlasti radi se spravljajo ti ljudje na male obrtnike in na trgovce, ko da bi bili oni krivi vse druginje. Ne pomislijo pa, da so vzroki vedno globlji in da se skoraj brez izjeme začena druginja v kartelih in pri velikih proizvajalcih, ali pa je posledica splošnih razmer, kar velja za današnji dvig cen.

Tako se je v zadnjem času očitalo pekom, da so kruh preveč podražili. Mesto polemike navajamo par števil. Vagon moke velja 37.000 Din, prevoznina v Ljubljano iz Vojvodine 3850, mestna trošarina 606, dovoz in vskladiščenje 175, prometni davek 2220 Din, da velja en vagon moke 43.850 Din ali kg 438 Din. K temu pa je treba prišteti še 3 odstotni davek na predelavo, da se cena moke za 1 kg dvigne na 456 Din. Vse to pa velja le za vagon moke pošiljke, ki si jih morejo dovoliti le malokateri mali obrtniki. Prištejte še druge režijske stroške, pa je bajke, da so peki krivi druginje — enkrat za vselej konec.

Razstave in sejmi

LIPSKI POMLADANSKI VELESEJEM 1933

Lipski pomladanski velesejem 1933 se otvori dne 5. marca.

Končajo: Tekstilni sejem v sredo, dne 8. marca, Pobištvni sejem, sejem športnih izdelkov, sejem Pisarniških potrebščin »Jaegerhof« in posebni Foto-sejem, Optika, Kino, v četrtek, dne 9. marca. Ostale panoge vzorčnega sejma v notranjem mestu v soboto, dne 11. marca. Veliki Tehnični Sejem in Gradbeni Sejem na razstavnem prestoru v nedeljo, dne 12. marca.

Informacije daje Častni zastopnik: Ing. G. Tönnies, Ljubljana, Dvořakova ulica 3/II., telefon 2762.

Viktor Meden veležanjska
tvornica likerjev,
ruma, vinjaka in brezalkoholnih pijač.
LJUBLJANA, Celovška cesta št. 10.
Telefon 20-71. Telefon 20-71.

IZVOZ SVINJ V ITALIJO

Zavod za pospeševanje zunanje trgovine sporoča, da je dne 1. februarja stopila v veljavo nova naredba italijanskega notranjega ministra o pregledu svinj, ki se uvažajo v Italijo. Naredba se glasi:

Svinje inozemskega izvora morajo biti pri uvozu v Italijo žigosane. Žig morajo izvršiti interesi pod nadzorstvom obmejnih ali pristaniških veterinarjev; žig sestoji iz luknjice okrogle oblike in premera 1 cm, ki se mora izvršiti s posebnimi kleščami med srednjo in spodnjo tretjino ušesne školjke na levem ušesu v razdalji najmanj 3 cm od prednjega roba. Veterinarski pregled mesa tako žigosanih svinj se mora po klanju izpopolniti s trihinopskim pregledom.

„BUDDHA“
čajne mešanice so najboljše
TEA IMPORT, LJUBLJANA
Telefon 26-26 Večna pot 15 Telefon 26-26

Po svetu

Nov klub so ustanovili poslanci dr. Preka, dr. Kožulj, dr. Leusić, Petrak in Bakinič ter imenovali svoj klub »Narodni klub«. To je četrti klub v naši skupščini.

Proračun subotičke občine izkazuje 237 milijonov dohodkov in 327 milijonov izdatkov. Primanjkljaj se bo kril iz občinskih doklad.

Proračun mesta Niš znaša 19.934.965 dinarjev.

Jugoslavija je za Italijo največje jamstvo proti obnovitvi habsburške monarhije je izjavil v nekem intervjuu bivši italijanski zunanji minister grof Sforza in zato ne razume protijugoslovanske osti v italijanski oficijalni politiki.

Več poslancev je v francoskem parlamentu interpeliralo Herriota vsled vesti, da je bila sklenjena tajna ofenzivna pogodba med Italijo, Nemčijo in Madjarsko. Prizade te vlade so to vest o pogodbi demantirale.

Italija je zahtevala kot pogoj sporazuma s Francijo, da ji ta prizna pravico do Dalmacije z Boko Kotorsko. To je izjavil Herriot na nekem predavanju.

Italijani so pričeli utrjevati Taraboš nad Skadrom. Albansko prebivalstvo protestira proti temu utrjevanju.

Na razorožitveni konferenci je ob koncu splošne razprave o francoskem razorožitvenem načrtu Boncour v velikem učinkovitem govoru razložil francosko stališče in povdaril, da brez varnosti tudi ni razorožitve.

Britanska vlada pripravlja zaradi hirtentberškega orožja novo demaršo na Dunaju in bo zahtevala uničenje orožja ali pa njegovo vrnitev v Italijo.

Socialistične stranke Francije, Anglije, Poljske, Italije, Holandske, Norveške in Nemčije so se obrnile na socialistično in komunistično internacionalo, da podvzame meta takoj energične korake proti Hitlerjevi diktaturi v Nemčiji.

De Valera je bil z 82 glasovi proti 54 znova izvoljen za predsednika Irske. Zahteval bo priključitev Ulstra k Irski.

Gömbös je prepovedal zborovanja in manifestacije, ker da se je vsled znižanja uradniških plač batil protidržavne agitacije. Dejansko gre le za poostreitev obstoječe diktature.

Holandska vlada je demisionirala, ker ni dobila zaupnice, ki jo je zahtevala pri razpravi o reorganizaciji sodišč.

Uporna holandska križarka »De Zeven Provinciën« je po kratkem obstreljevanju kapitulirala.

Angleški finančni minister Chamberlain je v parlamentu izjavil, da vlada letos ne bo uvedla nobenih novih davkov, niti ne zvišala obstoječih.

U. S. A. bodo znižale vojaškim osebam plačo 10 odstotkov, če imajo več ko 1000 dolarjev letne plače.

Železničarski štrajk in Irskem je prenehal in so sli železničarji zopet na delo. Plače državnih uradnikov v Rumuniji bodo znižane za 12 odstotkov.

Orjaško japonsko letalo za 100 ljudi je padlo pri vходу v Tokijski zaliv v morje in se čisto razbilo. Več oficirjev in vojakov je pri tem utonilo.

Trup »Atlantique-a« ni za nobeno stvar več uporabljiv, kakor je izjavilo trgovsko sodišče v Cherbourgu.

Število brezposelnih se je v Angliji dvignilo v predzadnjem tednu za 179.778 na 2.903.065.

Število brezposelnih na Češkoslovaškem je od 750 tisoč naraslo na 865.000.

Iz Londona v Južno Afriko sta brez pristanka preletela angleška letalca Gayford in Nicholetts. Preletela sta 6198 milj in s tem daleč prekosila svetovni rekord, ki so ga dosegli Amerikanci s preletom 5129 milj brez pristanka.

Čisti dohodek lanske olimpijade v Ameriki znaša 150.000 dolarjev.

ZOBNI ZDRAVNIK

dr. Josip Tavčar

se je preselil

v **nebotičnik II. nadstropje**

Tel. 33-93 Ordinira od 8 do 1 in od 2 do 7 Tel. 33-93

Pol honorarja se lahko plača z vlogami Ljubljanske kreditne banke, Banovinske hranilnice ali Kmetске posojilnice.

Zahteve izvoznikov sadja

Na konferenci izvoznikov sadja, ki se je vršila dne 5. februarja v Beogradu in o kateri smo že poročali, je bila na koncu zborovanja sprejeta resolucija, ki vsebuje vse glavne zahteve izvoznikov. Ta resolucija se glasi:

I.

Zavodu za pospeševanje zunanje trgovine se izreka zahvala, ker je s sklicanjem te konference omogočil izvoznikom, da predlagajo potrebne odredbe, ki bi mogle koristiti našemu izvozu. Obenem se naproša zavod, da skliče vsako leto, najkasneje dva meseca pred pričetkom izvozne sezone podobno konferenco, da morejo na njej izvozniki razpravljati o vseh vprašanjih in predlagati one ukrepe, od katerih zavisi uspeh našega izvoza.

II.

Priznavajoč vso važnost načina, kako naj se sadje pošilja v tujino, sprejema konferenca predlog posebnega strokovnega odbora, da se način pošiljanja tipizira. Centralna komisija za izvoz sadja se naproša, da ob priliki spopolnitve pravilnika za izvoz sadja vnese v pravilnik v celoti ta soglasen sklep udeležencev konference izvoznikov.

III.

Ministrstvo za trgovino in industrijo in ministrstvo za kmetijstvo se naproša

a) Da se vrši kontrola svežega in suhega sadja, ki je namenjeno izvozu, z največjo vestnostjo in strogostjo, da bi dospelo naše blago v čim boljšem stanju na tuja tržišča in se s tem preprečile reklamacije, ki škodujejo ugledu našega narodnega gospodarstva. Proti brezvestnim kontrolnim organom naj se najstrožje postopa po veljavnih predpisih.

b) Da se obiranju sadja posveti posebna pažnja in se mora to vršiti po predpisih pravilnika za izvoz sadja. Kmetijski referenti bi morali pred sezono poučevati producente, kako se mora vršiti obiranje in ob obiranju kontrolirati njih delo. Izvoznikom se priporoča, da tudi sami pouče kmetoval-

ce in zahtevajo od njih takšno sadje, kakoršnega zahtevajo interesi izvoza. Gledajo naj tudi na to, da navadijo kmetovalce na pravilno delo.

c) V vsakem produkcijskem okraju naj se ustanove občinske komisije za nadziranje obiranja in pošiljanja sadja.

č) Strogo naj se pazi na to, da se vrši obiranje v pravem času, da bo sadje odgovarjalo vsem pogojem za izvoz, kakor je to določeno v pravilniku.

d) Centralna komisija za izvoz sadja naj gleda na to, da bo vsaki prošnji za izvozno dovoljenje priloženo priporočilo strokovnih in obveznih organizacij, kjer te obstoje.

e) Izvoznike grozdja je treba poučiti, da se za časa izvoza prevzemanje in pakiranje grozdja koncentrirajo v velikih izvoznih središčih. Proizvajalce je treba poučiti, da se ravna po navodilih izvoznikov in da z delom za ugled našega gospodarstva istočasno ščitijo tud svoje lastne interese.

f) Da se pri sklepanju trgovinskih pogodb zlasti upošteva tudi izvoz našega sadja, ki je za našo gospodarsko bilanco zelo velikega pomena. Zlasti pa naj se interesi našega sadnega izvoza v polni meri zaščitijo pri trgovinskih pogajanjih z Nemčijo.

IV.

Naproša se prometno ministrstvo:

da kljub dosedaj ugodnemu funkcioniranju prometa v času izvozne sezone odredi po možnosti v posameznih izvoznih postajah zadostno število vagonov, da se bodo mogle zlasti pošiljke sadja pravočasno odpošiljati.

Prav tako je paziti na to, da se sadje pri prekladanju iz vagonov vicinalnih v vagono normalno tirnih železnic ne poškoduje.

Brzi tovorni vlaki naj se ustavijo na postajah, na katerih se naklada sadje, zlasti, kadar je pravočasno prijavljena pripravljena pošiljka za daljši cilj.

Na izvoznih postajah naj se uvedejo sezonski telefoni, na postajah pa, kjer ni brzojavne postaje, naj železniške postaje spre-

Denarstva

STATISTIKA HRANILNIH VLOG

Narodna banka je objavila statistiko hranilnih vlog v naši državi. Po tej statistiki so znašale vloge v bankah in regulativnih hranilnicah skupno 10.226 milijonov Din. Od 1. septembra do 1. decembra so padle vloge za 26.95 milijonov. Razveseljivo je, da se pojavlja v nekaterih posojilnicah že porast vlog in so tako narasle vloge v kočevski in ptujski mestni hranilnici.

V celoti pa je padeč vlog zelo velik, saj so znašale 1. 3. 1931 vse vloge 14.170 milijonov, dne 1. 12. 1932 pa le 10.226 milijonov in so torej padle za skoraj 4 milijarde.

Po velikosti vlog je na prvem mestu Mestna hranilnica v Ljubljani (423.8 milijonov) nato slede: Hranilnica Dravske banovine v Ljubljani (144.2 s podružnico v Mariboru in Celju celo 224.0 milijonov), mestna v Mariboru (127), mestna v Celju (49.9), mestna v Kranju (42.9), mestna v Novem mestu (34.6), mestna v Radovljici (32.2), okrajna v Slovenjgradcu (25.5), občinska na Vrhniki (21.7), mestna v Kamniku (16.3), Hranilnica kmeč. občin v Ljubljani (15), občinska v Krškem (14.4), mestna v Ptuj (13.8), mestna v Brežicah (10.4), okrajna v Slov. Bistrici (10.3), mestna v Kočevju (10.1), mestna v Črnomlju (9.2), mestna v Škofji Loki (8.6), okrajna v Sv. Lenartu (7.9), občinska v Gor. Radgoni (6.9), okrajna v Konjicah (6.08), občinska v Marenbergu (6.02), mestna v Ormožu (5.8), mestna v Ljutomeru (5.3), občinska v Murski Soboti (4.1), okrajna v Kozjem (3.3), občinska v Kostanjevici (2.7) in okrajna v Rogatcu (2.3 milijonov Din).

*

Drž. hipotekarna banka izplačuje od 15. januarja dalje za dne 15. avgusta izžrebane 7 odstotne založnice prvi obrok povračila v znesku 35 % ali 350 švic. frankov za obveznico plus 10.20 fr. zamudnih obresti, skupno torej 360.20 švic. frankov.

Češkoslovaška vlada je predložila parlamentu zakonski načrt, po katerem se vlada pooblašča, da sme določiti posameznim denarnim zavodom višino obrestne mere. Po načrtu bo nadalje prepovedano ustanavljanje novih denarnih zavodov ali podružnic do konca l. 1934.

Zlata in devizna podloga Francoske banke se je v preteklem tednu znižala za 135 milijonov frankov in sicer je padla zlata podloga za 138 milijonov, dočim so narasle devize za 4 milijone.

Rumunska narodna banka bo plačala od delnice 300 lejev dividende. Nominalna vrednost delnic znaša 3000 lejev.

Kreugerjeva banka v Parizu »Banque de Sverige et Paris« je odpisala 3 četrtine svojega osnovnega kapitala. Banka je s tem sanirana.

Švedske banke so izgubile pri Kreugerjevem polomu v vsem 245 milijonov švedskih kron.

New York Stock Exchange (efektna borza) je pozvala vsa podjetja, katerih delnice so pripuščene na borzo, da izjavijo, če so bile in v kakšni meri njih bilance pregledane od neodvisnih revizorjev. Pričakovati je, da se bo pričela splošna revizija vseh delniških družb Amerike.

Madjarska je odpovedala klirinški dogovor s Švicco.

Poljski državni dolgovi so znašali prvega januarja t. l. 4848 milijonov zlotov.

že v 24 urah barva, plesira in kemično snai obleke, klobuke itd. Škrebli in svetilolika srajce, ovratnike in manšete. Pere, suši, monga in lika domače perilo

tovarna JOS. REICH

Poljanski nasip 4-6. — Selenburgova ul. 8. Telefon št. 22-72.

SPORAZUM O ODLOŽITVI RUMUNSKIH DOLGOV

Bukareštanski listi poročajo, da je rumunska delegacija uspešno zaključila svoja pogajanja s francoskimi upniki. Dosežen je bil sporazum, s katerim se dovoljuje Rumuniji odložitev plačila dolgov za dve leti in tri mesece. Ta sporazum pa se ne nanaša na posojila rumunskemu državnemu monopolu. O odložitvi teh plačil se še pogaja rumunski trgovinski minister. V Bukarešti se nadejajo, da bodo tudi ta pogajanja uspešno zaključena. V tem primeru bi se rumunski proračun znižal za več sto milijonov lejev.

DR. JOŽE RANT
specialist za zobozdravništvo, čeljustno kirurgijo in ortodontijo
ordinira od 6. februarja dalje
Ljubljana, Gajeva ulica štev. 1, II. nadstr.
(n e b o fi č n i k) telefon štev. 33-93
od 8.—13. in 14.—19. ure

TEDEN LJUBLJANSKI BORZI

Posobno poročilo trgovskega lista

Devizno tržišče

Tendenca spremenljiva; promet 2,107.245-16 dinarjev

V tem tednu je močno porasla kupčija v devizi London, katere je bilo samo vsled privatne ponudbe zaključene za nad 524 tisoč dinarjev. Ker pa je tudi Narodna banka intervenirala v tej devizi za 65 tisoč dinarjev, znaša skupni promet v devizi London 589 tisoč dinarjev, t. j. za 530 tisoč dinarjev več ko v pretečenem tednu. Če pa primerjamo gibanje prometa v inozemskih dinarjih (po privatnem kliringu) z minulim tednom, opazimo močno nazadovanje in sicer za 332.000 dinarjev. S tega vidika je tudi razumljiv porast skupnega prometa v tem tednu napram zadnjemu tednu (1,892.000 Din), le za 215.000 dinarjev.

Iz naslednjih dnevniških prometnih števil:

6. februarja	Din 495.362-98	Wien,
7. februarja	Din 632.237-	London,
8. februarja	Din 433.783-30	Wien,
9. februarja	Din 195.474-69	London,
10. februarja	Din 350.387-19	Wien,

je razvidno, da je bil na torkovem borznem sestanku dosežen največji, na četrtkovem pa najmanjši dnevni devizni promet in so na poedinih borznih dnevih prevladovali zaključki v Dunaju in Londonu.

Narodna banka je posredovala dnevno le v devizah Curih, London in New York, v skupnem znesku 40 tisoč dinarjev; skupno je dala na razpolago Curiha za 79.000 dinarjev, Londona za 65.000 Din, a New Yorka za 55.000 Din. Skupni tedenski promet v privatnem blagu znaša tokrat 1,908.000 dinarjev, od česar odpade na posamezne devize (vse v tisočih dinarjev) z istočasnim primerjanjem skupnega prometa v prejšnjem tednu (številke v oklepajih): Curih 79 (90), London 589 (59), New York 130 (114), Pariz 5 (0), Trst 11 (2), Wien 936 (873) in dinarska deviza 357 (689).

Privatni kliring v avstrijskih šilingih izkazuje za 63 tisoč dinarjev večji tedenski promet proti prejšnjemu tednu in sicer po tečajih 9— do 9.20 (6. t. m.), 8.60 do 9.30 (7. t. m.), v sredo 9.15, v četrtek 9.25, včeraj pa 9.25 do 9.30. Največje zaključke beleži tečaj 9— in 9.075, najmanjše pa 8.60. Pravitako je bilo največ Londona zaključeno 7. t. m. in sicer po tečaju 197.08.

Izmed ostalih deviz zaznamuje Praga najmanjše tečajno valovanje, dočim je bil Curih skozi vse borzne dneve tega tedna trgovan po dosedanem blagovnem tečaju t. j. po 1113.85. V istem razdobju so zabeležile devize po spodnji tabeli sledeče tečajne razlike: Amsterdam 0.84 točke, New York 1.39 točke in Trst 0.11 točke navzdol, navzgor pa Berlin 0.27 poena, Bruselj 0.56 poena, London 1.67 poena in končno Pariz 0.11 poena.

	6. februarja najnižji	10. februarja najvišji	10. februarja najnižji	10. februarja najvišji
Amsterdam	2308.74	2320.10	2307.90	2319.26
Berlin	1362.64	1373.44	1362.91	1373.71
Bruselj	798.85	802.79	799.41	803.35
Curih	1108.35	1113.85	1108.35	1113.85
London	194.97	196.57	196.64	198.24
New York	5720.75	5749.01	5719.36	5747.02
Pariz	224.27	225.39	224.38	225.50
Praga	169.90	170.76	169.90	170.76
Trst	293.35	295.75	293.24	295.64

LIPSKI POMLADANSKI VELESEJEM 1933

Začetek dne 5. marca
Vse informacije daje

LIPSKI SEJMSKI URAD

ali
častni zastopnik
ING. G. TÖNNIES, Ljubljana, Dvořakova ul. 3/II
Telefon 2762

Na berlinski borzi pa je vplivala slabost rente.

Gibanje tečajev kaže ta tabela:

	31. 12.	1. 1.	14. 1.	21. 1.	28. 1.	4. II.
Berlin	100	100	100	100	100	100
London	113.6	29.0	28.2	27.8	27.2	27.2
Paris	156.8	62.1	61.6	60.6	61.5	61.5
Bruselj	133.8	30.5	30.5	29.9	30.2	30.2
Amsterdam	104.5	30.9	30.7	30.8	30.2	30.2
Stockholm	109.5	10.2	10.3	10.2	9.6	9.6
Curih	101.0	42.5	42.2	42.9	42.2	42.2
Dunaj	91.4	36.1	36.1	36.1	36.1	36.1
Praga	108.3	54.8	54.4	54.4	54.2	54.2
New York	137.3	37.7	36.9	36.4	34.0	34.0

Mednarodni borzni indeks je torej na podlagi tečajev desetih velikih borz v preteklem tednu nazadoval od 38.7 % na 38.2 odstotka.

Tudi nemška posojila nazadovala
V zadnjih dneh so doživela nemška posojila precej znatno nazadovanje. Tako je 7 % dolarsko posojilo notiralo na borzi v:

	28.5	14. 1.	21. 1.	28. 1.	4. II.
1932	1933	1933	1933	1933	1933
Newyorku	27.7	72.2	71.6	70.2	61.5
Amsterdamu	27.9	70.7	68.0	60.0	62.3

Na njujorški borzi so torej nemška posojila nazadovala za 12%, v Amsterdamu pa za 8.5%.

Zunanja trgovina

Nemčija je povišala carine

Po informacijah Zavoda za pospeševanje zunanje trgovine je Nemčija s 1. februarjem povišala te uvozne carine. Uvozna carina na sveže krompir znaša od 1. IX. do 14. II. 4 marke, od 15. II. o 31. III. 20 mark (maksimalna 40 M), od 1. IV. do 31. VIII. 6 mark od 100 kg (maks. 8 mark).

Uvozna carina na sveže zelje znaša 6 (12) mark, na sveže rdeče zelje 4 marke od 100 kg (12).

Na iglasto drevje izpod 7 m dolžine in 22 cm debeline po 4.60 (6) mark od kuhičnega metra.

Na sardele, somovino, rečne in jezerske postvri 3 marke (7.50), na druge ribe, navadno pripravljene 9 mark (15 mark maksimalna tarifa).

S 15. februarjem pa se povišajo še te carine: za **svinjsko mast** od 10 na 50 M za 100 kg, za **živo živino** od 27 na 50 M, za **ovce** od 22.50 na 45, za **prašiče** od 27 na 50, za **sveže meso** od 45 na 100, za enostavno pripravljeno meso od 60 na 150 in za **namizno meso** od 120 na 280 mark.

Nemški vagoni za bolgarski tobak

Bolgarski ministrski svet je odobril nemško ponudbo, po kateri bi Nemčija kupila bolgarski tobak od prejšnje žetve, Bolgarski pa dobavila za tobak železniški material in razne aparate. Pri tej transakciji gre za eno milijardo levov, ki bo izvedena potem kompenzacij.

Pred razpadom kartela vagonovskih fabrik

Ta kartel tvorijo dosedaj Belgija, Francija, Italija, Češkoslovaška, Madjarska, Avstrija, Poljska in Švica. Zadnja kartelna pogodba je bila podaljšana le za tri mesece. H kartelu bi naj pristopila tudi Nemčija, a je pristop odklonila, ker kaže po njenem mnenju podaljšanje pogodbe le za tri mesece, da so nekatere države le še nerade v kartelu. Zlasti pa nameravata izstopiti iz kartela češkoslovaška in italijanska skupina.

Daljni vzhod ustanavlja sladkorne fabrike. Perzija namerava zgraditi še štiri sladkorne fabrike in se že pogaja s Škodovimi zavodi za nabavo strojev. Tudi Turčija namerava zgraditi sladkorno fabriko in se zaradi potrebnih strojev pogaja z Brnsko strojno fabriko.

Dobava-prodaja

Direkcija državnega rudnika Kakanj sprejema do 14. februarja t. l. ponudbe glede dobave 100 kg kompozicij (Lagermetall); do 21. februarja t. l. glede dobave 20.400 kilogramov pšenične moke; do 23. februarja t. l. glede dobave 10.200 kilogramov pšenične moke; do 27. februarja t. l. pa glede dobave 20.400 kg pšenične moke.

Obiščite avtomatični bulet D A J - D A M

Kaj se pokadi v Jugoslaviji

Gospodarska kriza se vidno kaže tudi pri kajenju. Dražjih cigaret se kadi vedno manj, konzum cenejših pa raste.

Tako se je luksuznih cigaret (»Kardjurdje«, »Jadran«, »Kosovo«, »Strumica«, »Sumadija« in »Mignon« pokadilo l. 1923 65 milijonov, l. 1924 65,4, l. 1925 29,6, l. 1926 18,4, l. 1927 14,1, l. 1928 12,1, l. 1929 13,5, l. 1930 11,0, l. 1931 8,4 in l. 1932 samo 3,9 milijonov.

Srednjih cigaret (»Vardar«, »Drina«, »Neretva« in »Morava«) se je pokadilo: l. 1923 521,8 milijonov, l. 1924 720,6, l. 1925 818,9, l. 1926 826,3, l. 1927 796, l. 1928 680,6, l. 1929 609,2, l. 1930 564,5, l. 1931 471,9 in l. 1932 333,5 milijonov.

Konzum navadnih cigaret (»Zeta« in »Sava«) pa je narastel od 1.876 milijonov v letu 1924 na 4985 milijonov v letu 1931 in je v letu 1932 padel na 4.656,7 milijonov, dokaz, da so nekateri sploh prenehali kaditi.

Še jasneje se vidi padec konzuma iz naslednjih števil:

Leta 1923: V vsem je bilo prodano tobaka 8,6 milijonov kil, od tega rezanega (v zavojčkih) 6,2 milijonov kil ali 72%, cigaret 2.188,0 milijonov ali 25% in cigar 39,6 milijonov ali 3%.

L. 1924: Vsega tobaka 8,6 milijonov kil, od tega rezanega 5,7 milij. ali 66%, cigaret 2.687,8 milij. ali 31% in cigar 43,7 milijonov ali 3%.

L. 1925: Vsega tobaka 8,9 milij. kil, od tega rezanega tobaka 5,8 ali 65%, cigaret 2.865,6 ali 32% in cigar 44,4 milijonov ali 3%.

L. 1926: Vsega tobaka 9,8 milij. kil, rezanega 6,5 ali 66%, cigaret 3.137,7 ali 32% in cigar 41,6 milijonov ali 2%.

L. 1927: Vsega tobaka 10,19 milij. kil, rezanega 6,5 ali 66%, cigaret 3.137,7 ali 32% in cigar 41,6 milijonov ali 2%.

To razmerje se ostalo v glavno precej enako, a l. 1930 se začela sprememba.

L. 1930: Vsega tobaka 10,10 milij. kil, rezanega 6,09 ali 60%, cigaret 3.996,6 ali 38% in cigar 41,3 milijonov ali 2%.

L. 1931: Vsega tobaka 9,4 milij. kil, rezanega tobaka 3,78 milij. kil ali 40%, cigaret 5.466,4 milij. ali 58% in cigar 39,7 milij. ali 2%.

Za leto 1932 še niso vse številke znane, a gotovo je, da je konzum zelo padel, saj se je pokadilo vseh cigaret le 4.995 milijonov, dočim v letu 1931 še 5.466,4 milijonov.

Konzum tobaka v zavojčkih in škatlah po 100 g pada stalno, ker je ta tobak predrag. V še večji meri pa je padel konzum luksuznih cigaret, kakor je razvidno že iz prvih števil.

Konzum cigar pada le rahlo, ker kade cigare le premožnejši ljudje, ki ne čutijo krize v tej meri, da bi si morali odreči svojo cigaro.

Veliko izgubi monopol dohodkov vsled tihotapstva s tobakom. Tako n. pr. pokaže v Zagorju in okolici nad 2000 kg toba-

ka mesečno, v prav tako velikem in revnem imotskem okraju v Primorski banovini pa le 130 kg. V krajih, kjer raste tobak, je naravno tihotapstvo tudi najbolj razvito. Temu se ni čuditi, ker plačuje monopolna uprava kmetom tobak čisto gotovo preizkzo. Za en kg 6—12 Din je

prav res premalo. Veliko manj izdatkov bi imela monopolna uprava z drago kontrolo, če bi tobak malo bolje plačevala.

Po nekem računu se pokadi v državi za več sto milijonov Din tihotapskega tobaka. To je čista izguba monopolne uprave.

ZOBOZDRAVNIK MED. UNIV. Dr. SAVO PIRC

otvori dne 6. februarja lastno ordinacijo

v nebotičniku, Ljubljana, Gajeva ulica št. 1. — II. nadstropje

Ordinira vsak delavnik od 8.—13. in 15.—18.

Telefon: 33-93

Lift

Občni zbor marib. pekovske zadruge

Pekovski mojstri, ki so včlanjeni v mariborski pekovski zadrugi, so imeli svoj občni zbor v torek, dne 7. februarja. Zbor je bil zelo dobro obiskan, dokaz, da se pekovski mojstri zavedajo nujne potrebe složnega dela za svoje stanovske interese. Občnega zbora so se udeležili tudi: tajnik Zbornice za TOI dr. Pretnar, obrtni referent mag. svetnik Rodošek in načelnik obrtnih zadrug Bureš.

Občni zbor je vodil predsednik pekovske zadruge Ivan Horvat, ki je v svojem poročilu poročal o uspešnem delu odbora v prosep članov zadruge. Zadruga je izvršila nešteto intervencij tako pri lokalnih oblastih, ko tudi v Beogradu. Lani je zadruga proslavila svoj 25 letni jubilej. Proslava je bila mogočna manifestacija solidarnosti in požrtvovalnosti zadrugnikov ter doživela lep odmev v javnosti.

Iz blagajniškega poročila je bilo razvidno, da je finančno stanje zadruge primeroma ugodno, saj je zadruga zaključila s prebitkom v višini 7000 Din. Nato se je določila letna članarina na 200 Din.

Pri volitvah so bili izvoljeni v odbor: Feiertag Anton, Zamuda Ivan, Mikec Miha, Čebokli Josip, Ledinsk Jos., Kaukler Josip, Horvat Ivan, Koren Jakob, Zunko Josip ter vsakokratni predsednik Delavske pekarnice. Za namestnike so bili izvoljeni: Černe Martin, Petek Andrej, Koren Franc in Glas Anton, v nadzorstveni odbor: Kovačič Alojz, Celan Hinko in Genzger Ludvik, za namestnika Majcenoci Miha in Macarol Andrej. V častni odbor: Kovačič Alojz, Schober Franc, Zamuda Ivan, Horvat Ivan in Koren Franc.

Predsednik razsodišča je vsakokratni predsednik upravnega odbora. V okrožnem odboru zastopata zadrugo kot delegata predsednik in podpredsednik. Za člana pomožne komisije se izvolijo: Čebokli Josip, Feiertag Anton in Delavska pekarna. Odbor se bo konstituiral na svoji prvi seji. Sprejet je bil tudi predlog

odbora, da se ustanovi tajništvo z lastnim lokalom in plačanim tajnikom. Zatenkrat se tajništvo združi s tajništvom mesarske zadruge, lokal pa bo v hiši trgovskega gremija v Vetrinjski ulici. — Končno se je sklepalo o povišanju cen kruha. Sklenjen je bil povišek 50 par pri kg belega in črnega kruha. Povišanje stopi dne 29. t. m. v veljavo.

Zborovalce je pozdravil v iskrenih besedah kot zastopnik Zbornice dr. Pretnar ter je izrekel ob tej priliki nekaj pomembnih besed, ki so važne za ves obrtni stan. Obširno je osvetlil sedanji gospodarski položaj s posebnim ozirom na obrtništvo. Za pekovsko obrt zlasti važna je bila zahteva, da se ne uvaja maksimiranje cen za živila, ker taki ukrepi nimajo praktične veljave, vzbujajo pa med prebivalstvom umevno razburjenje. Za določanje krušnih cen morajo biti kompetentne obrtne oblasti prve stopnje, ne pa tržna nadzorstva. Triodstotni poslovni davek uničuje obrtnika, a obenem podražuje tudi blago in s tem škoduje konzumentu. Govornik je nato opozarjal na težko konkurenco, ki jo povzroča uradniška nabavljalna zadruga. Najprej je od te konkurence trpelo le trgovstvo, sedaj pa trpi tudi obrtništvo, ker je ta nabavljalna zadruga že odprla lastno pekarno. Vsled velikih privilegijev, ki jih uživa ta zadruga, ne moreta obrtnik in trgovec konkurirati, vsled tega propada trgovina in obrt, država pa izgublja svojega najboljšega davkoplačevalca. Močan obrtniški stan je za državo največje važnosti in zato naj država ta stan podpira in skrbi za njegov napredek. Danes pa se pospešujejo samo zadruge in konzumi, ki so v največjo škodo trgovini in obrtu.

S krepkim odobravanjem so sprejeli zborovalci izvajanja dr. Pretnarja, posebej pa se mu je zahvalil predsednik g. Horvat.

Občni zbor je bil nato zaključen.

Mlada tehnika — stare organizacije

V socialnem institutu v Pragi je predaval o naslovni temi dr. inž. Verunač. Ker je vprašanje o nasprotju med vedno novimi izumi tehnike in prilagoditvi teh izumov gospodarstvu, vedno bolj pereče, objavljamo glavne misli tega nad vse zanimivega predavanja.

Eden glavnih vzrokov sedanje svetovne gospodarske krize je pomanjkanje ravnovesja med tempom tehničnega napredka in organizacijo družbe, zlasti gospodarske. Tudi brez svetovne vojne bi moralo priti do krize. Ni namreč mogoče zavreti tehničnega napredka. Uporaba vseh izumov in vsega tehničnega napredka pa potrebuje kontrole in tudi tempo je treba regulirati. Kdor uveljavlja elemente tehničnega napredka, se mora zavedati, da je neravnostno, če ne upošteva posledic za celoto. Treba najti potov, da se preprečijo te zle posledice, ki dostikrat izvirajo samo iz po egoizmu diktirane samovolje. Važno je, da se najde ona gospodarska organizacija, ki more tehnični napredek uporabiti brez škode za celoto. Regulirano in vodeno gospodarstvo bi moglo po mnenju predavatelja to doseči. Pogoji pa je seveda, da so za to usposobljeni tako narodni voditelji, ko tudi narod sam. Kajti če nimajo široke množice npravne sile za odpor, potem takšna organizacija ni mogoča. Kar se drugod skuša doseči z diktaturo z leve ali desne, to bi se moglo doseči na Češkoslovaškem z dogovorom. Ustvaritev enotne politične volje kot zdravilo proti gospodarski samovolji bi morala biti program. Gospodarsko organizacijo (razdelitev in kontrolo produkcije) je treba zvezati s tehničnim mišljenjem in npravstveno presojo dela. S tem bi bile podane osnovne smernice za dobro organizacijo, ki naj izravna nasprotje med prehitro napredujočo tehniko in prepočasni napredujočo sedanjo gospodarsko organizacijo.

Narodno gledališče v Ljubljani

DRAMA

Začetek ob 20.

Sobota, dne 11. februarja: **Dopust na Francoskem.** Red B.

Nedelja, dne 12. februarja ob 11. dopoldne: »Ciciban«. Igra mladinski oder »Svoboda«. Izven. Znižane cene.

Nedelja, dne 12. februarja ob 15.: **Roksi.** Izven. Globoko znižane cene.

Nedelja, dne 12. februarja ob 20.: **Slava in njeni mešetarji.** Izven. Znižane cene.

OPERA

Sobota, dne 11. februarja: **Baletni večer.** Sodelujejo Pia in Pino **Mrakar** ter ves baletni zbor. Premiera. Izven.

Nedelja, dne 12. februarja ob 15.: **Pri bellem konjičku.** Izven. Znižane cene.

Nedelja, dne 12. februarja ob 20.: **Manon-Gostuje Josip Rjavec.** Izven.

KVERTA
LJUBLJANA
TVORNICA KVERT IN
KONFEKCIJA PAPIRJA

KLIŠEJE
vseh vrst po
fotografijah
ali risbah
izvršuje
najsolidnejše
kišarna
ST. DEU
LJUBLJANA
DALMATINOVA 13

Brzjavni:
Krispercoloniale Ljubljana
Telefon št. 2263

**Ant. Krisper
Coloniale**

Lasnik:

Josip Verlič

Veletrgovina kolonijalne
robe. Velepražarna kave.

Mlini za dišave

LJUBLJANA

DUNAJSKA CESTA 33

Zaloga špirita, raznega žganja in konjaka. Mineralne vode

Točna postrežba — Ceniki na razpolago
Ustanovljeno leta 1840

Naročajte „Trgovski list“!

TISKOVINE

vseh vrst: trgovske, uradne, reklamne, časopise, knjige, večbarvni tisk hitro in poceni!

TISKARNA MERKUR
LJUBLJANA, GREGORČIČEVA 23

Tel. 25-52. Telegram: Tiskarna Merkur.

**Trgovci! Naročajte blago pri
tvrdkah, katere oglašajo v
„Trgovskem listu“!**

Motvoz Grosuplje

domač slovenski izdelek — Svoji k svojim!

**Tovarna motvoza in vrvarna d. d.
Grosuplje pri Ljubljani**